

KẾT LUẬN

Về Thanh tra chuyên ngành việc chấp hành pháp luật về công tác đăng ký, quản lý hộ tịch và công tác chứng thực hợp đồng giao dịch tại UBND xã Bình Phú, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi

Căn cứ Luật Thanh tra ngày 15/11/2010, Nghị định số 86/2011/NĐ-CP ngày 22/9/2011 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thanh tra, Nghị định số 54/2014/NĐ-CP ngày 29/5/2014 của Chính phủ về tổ chức và hoạt động của Thanh tra Tư pháp;

Xét Báo cáo kết quả thanh tra số 24/BC-ĐTTr ngày 02/10/2018 của Đoàn Thanh tra theo Quyết định số 81/QĐ-TTr ngày 06 tháng 9 năm 2018 của Giám đốc Sở Tư pháp về thanh tra chuyên ngành Việc chấp hành pháp luật về công tác đăng ký, quản lý hộ tịch và công tác chứng thực hợp đồng giao dịch tại UBND xã Bình Phú huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi

Giám đốc Sở Tư pháp kết luận như sau:

I. KHÁI QUÁT VỀ ĐẶC ĐIỂM, TÌNH HÌNH ĐƠN VỊ:

Bình Phú là xã vùng ven biển nằm về phía đông huyện Bình Sơn, cách trung tâm huyện khoảng 15 km, có bờ biển dài 5 km. Cụ thể phía đông giáp biển đông và xã Bình Châu, phía tây giáp xã Bình Thanh Tây, phía nam giáp xã Bình Tân và phía bắc giáp xã Bình Hòa, Bình Hải. Hiện nay toàn xã có 973 hộ với 3.194 nhân khẩu, được phân bố thành 05 thôn.

Lãnh đạo Đảng ủy, UBND xã luôn xác định vai trò và tầm quan trọng đối với hoạt động đăng ký quản lý hộ tịch và chứng thực, luôn quan tâm, chỉ đạo kịp thời và tạo mọi điều kiện thuận lợi để công chức Tư pháp - Hộ tịch thực hiện hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

II. NỘI DUNG KẾT QUẢ THANH TRA

1. Công tác đăng ký và quản lý hộ tịch:

1. 1. Kết quả thực hiện:

Từ ngày 01/01/2017 đến ngày 31/12/2017, UBND xã Bình Phú đã thực hiện đăng ký cho 177 trường hợp. Cụ thể:

Sự kiện hộ tịch	Năm 2017	Ghi chú
Đăng ký khai sinh	87	

Sự kiện hộ tịch	Năm 2017	Ghi chú
Đăng ký kết hôn	23	
Cấp giấy xác nhận tình trạng hôn nhân	38	
Đăng ký khai tử	28	
Bổ sung hộ tịch	01	
Tổng cộng	177	

1.2. Ưu điểm:

- Vào sổ sạch sẽ rõ ràng, ghi đầy đủ các mục, có đóng dấu giáp lai, thực hiện khóa sổ cuối quyền và cuối năm đăng ký đúng quy định;
- Hồ sơ lưu sắp xếp gọn gàng khoa học thuận lợi cho công tác lưu trữ, bảo quản và tra cứu;
- Đăng ký khai sinh đều sử dụng giấy chứng sinh bản chính.
- Cập nhật đầy đủ, chính xác dữ liệu vào phần mềm;

1.3. Sai sót

1.3.1. Cấp giấy xác nhận tình trạng hôn nhân:

- Hồ sơ lưu thiếu giấy chứng tử chứng minh chồng/vợ đã chết khi làm giấy xác nhận (03/2017; 08/2017; 09/2017; 26/2017), vi phạm Khoản 2, Điều 22, Nghị định số 123/2015/NĐ-CP ngày 15/11/2015 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Hộ tịch;

1.3.2. Đăng ký khai sinh:

- Đăng ký lại khai sinh: hầu hết thiếu căn cứ ghi mối quan hệ cha, mẹ con. Vi phạm Khoản đ Điều 9 Thông tư số 15/2015/TT-BTP ngày 16/11/2015 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Hộ tịch và Nghị định 123/2015/NĐ-CP ngày 15/11/2015 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Hộ tịch; và cam đoan nộp đủ hồ sơ vi phạm Khoản 3 Điều 8 Thông tư số 15/2015/TT-BTP ngày 16/11/2015 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Hộ tịch và Nghị định 123/2015/NĐ-CP ngày 15/11/2015 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Hộ tịch.

1.3.3. Đăng ký nhận cha mẹ con:

Có một trường hợp nhận cha mẹ con kết hợp bổ sung hộ tịch nhưng chưa đủ căn cứ chứng minh cha mẹ con, chỉ có một tờ giấy thừa nhận con chung nhưng thiếu sự làm chứng của ít nhất hai người thân thích của cha mẹ vi phạm Khoản 2 Điều 11 Thông tư số 15/2015/TT-BTP ngày 16/11/2015 quy định chi

tiết thi hành một số điều của Luật Hộ tịch và Nghị định 123/2015/NĐ-CP ngày 15/11/2015 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Hộ tịch.

1.3.4. Đăng ký khai tử:

- Các trường hợp chết do tai nạn giao thông không có thông tin giấy báo tử/ giấy tờ thay thế giấy báo tử (hồ sơ số 01/2017) vi phạm Điểm d Khoản 2 Điều 4 Nghị định 123/2015/NĐ-CP ngày 15/11/2015 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Hộ tịch;

- Các trường hợp thể hiện người được đăng ký khai tử có nguyên nhân chết là “*bị địch bắn chết*” nhưng thiếu tài liệu thể hiện sự việc đã được xác minh, trường hợp này tạo điều kiện cho công dân có khả năng khai không đúng sự thật để được hưởng chế độ chính sách (hồ sơ số 07/2017; 27/2017).

2. Công tác Chứng thực:

2.1. Kết quả thực hiện:

Từ ngày 01/01/2017 đến ngày 31/12/2017, UBND xã Bình Phú đã thực hiện chứng thực cho 134 trường hợp. Cụ thể:

LOẠI HỢP ĐỒNG, GIAO DỊCH	Năm 2017	Ghi chú
Chuyển nhượng	32	
Tặng cho	77	
Thế chấp	0	
Phân chia di sản thừa kế	13	
Văn bản nhận di sản thừa kế	04	
Di chúc	0	
Văn bản cam kết tài sản	08	
Thuê QSDĐ	0	
Tổng cộng	134	

2.2. Ưu điểm

Hồ sơ năm 2017 được sắp xếp khoa học mỗi bộ được lưu trữ trong một bì hồ sơ riêng rất thuận lợi cho công tác bảo quản và tra cứu;

2.3. Sai sót:

- UBND xã giao bộ phận Địa chính - Xây dựng và Tư pháp – Hộ tịch cùng tiếp nhận kiểm tra và soạn thảo hợp đồng giao dịch, sau đó chuyển sang bộ phận Tư pháp - Hộ tịch trình ký và vào sổ, chưa đúng Mục e, Khoản 3, Điều 43 Nghị định số 23/2015/NĐ-CP về cấp bản sao từ sổ gốc, chứng thực bản sao từ bản chính, chứng thực chữ ký và chứng thực hợp đồng giao dịch;

- Không đóng dấu giáp lai các trang trong sổ; Vào sổ bằng nhiều màu mực; Cuối năm đã thực hiện khóa sổ có thống kê vụ việc nhưng thiếu dấu và chữ ký người có thẩm quyền vi phạm Khoản 1, Điều 13, theo đó: “*Sổ chứng thực dùng để theo dõi, quản lý các việc đã chứng thực tại cơ quan, tổ chức thực hiện chứng thực. Sổ chứng thực được viết liên tiếp theo thứ tự từng trang không được bỏ trống, phải đóng dấu giáp lai từ trang đầu đến trang cuối sổ và thực hiện theo từng năm. Khi hết năm phải thực hiện khóa sổ và thống kê tổng số việc chứng thực đã thực hiện trong năm; người ký chứng thực xác nhận, ký, ghi rõ họ tên và đóng dấu*”.

- Sửa chữa những sai sót khi cập nhật sổ còn tẩy xóa ghi đè.

- 100% Sử dụng giấy xác nhận nhân khẩu thay cho hộ khẩu và Giấy xác nhận mối quan hệ thay giấy khai sinh.

- Bên tham gia giao dịch không biết viết nhưng không yêu cầu 02 người làm chứng (hồ sơ số 79, 80, 78, 70, 66, 65, số 59 đến số 64, số 09 đến số 19 số 123 quyển số 01/2016) vi phạm Khoản 3, Điều 36 Nghị định số 23/2015/NĐ-CP về cấp bản sao từ sổ gốc, chứng thực bản sao từ bản chính, chứng thực chữ ký và chứng thực hợp đồng giao dịch “*Trường hợp người yêu cầu chứng thực không ký được thì phải điểm chỉ nếu người đó không đọc được, không nghe được, không ký, không điểm chỉ được thì phải có 02 (hai) người làm chứng*”;

- 100% hồ sơ lưu thiếu sổ hộ khẩu tại thời điểm cấp đất để xác định số người tham gia giao dịch đối với trường hợp đất cấp cho hộ.

- Sổ CMND ông Huỳnh Khánh (hồ sơ số 65/2017) trên Giấy chứng nhận QSDĐ và trên CMND không phù hợp, UBND xã sử dụng giấy xác nhận 2 sổ CMND là của 1 người là không đúng. Trường hợp này, trước khi thực hiện việc chứng thực công chức tư pháp cần yêu cầu người dân đến văn phòng đăng ký quyền sử dụng đất - chi nhánh huyện Bình Sơn để được chỉnh lý lại sổ chứng minh trên giấy chứng nhận QSDĐ cho phù hợp với số CMND trên Giấy chứng minh nhân dân.

- 100% Văn bản thỏa thuận phân chia di sản thừa kế hồ sơ lưu Giấy khai sinh của người được hưởng thừa kế; thiếu giấy tờ chứng minh người nhận thừa kế QSDĐ là công dân Việt Nam như hộ khẩu; thiếu giấy tờ chứng minh phát sinh hàng thừa kế và chứng tử của cha mẹ người để lại tài sản thừa kế. Việc này chứng tỏ UBND xã Bình Phú thực hiện việc phân chia di sản thừa kế thiếu tài liệu chứng minh các hàng thừa kế và điều kiện để được nhận thừa kế là QSDĐ.

- Sử dụng bản phô tô CMND quá 15 năm (hồ sơ số 58/2017 quyển 01/2016 bà Huỳnh Thị Thược sinh năm 1958 CMND cấp năm 1979, hồ sơ số 125 Trần Thị Vân sinh năm 1950 CMND cấp năm 2000, hồ sơ số 119 ông Bùi Thanh Long sinh năm 1977, bà Nguyễn Thị Lợi sinh năm 1980, ông Nguyễn Thanh lời sinh năm 1980 CMND cấp cùng năm 1995, trường hợp Nguyễn Thanh Lời ảnh trên CMND là một khối nhòe nhoẹt không nhìn rõ, số 114 bà Huỳnh Thị Lành sinh 1931 CMND cấp năm 1979). Việc sử dụng giấy chứng

minh quá hạn sử dụng, ảnh trên giấy chứng minh không có giá trị nhận dạng sẽ dễ xảy ra những tranh chấp không đáng có trong các giao dịch dân sự.

III. KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ BIỆN PHÁP XỬ LÝ:

1. Kết luận:

Những sai phạm về công tác đăng ký, quản lý hộ tịch và công tác chứng thực hợp đồng, giao dịch tại UBND xã Bình Phú, trước hết là trách nhiệm của Chủ tịch, Phó Chủ tịch UBND xã phụ trách. Với cương vị là người có thẩm quyền ký các giấy tờ hộ tịch, hợp đồng, giao dịch và chịu trách nhiệm trước pháp luật trong việc thực thi các công tác này nhưng trong quá trình chỉ đạo thực hiện, Chủ tịch UBND xã Bình Phú chưa thường xuyên kiểm tra, nhắc nhở, đôn đốc nên công tác quản lý nhà nước về hộ tịch, chứng thực hợp đồng, giao dịch tồn tại một số sai phạm như đã nêu trên.

Bên cạnh đó, các công chức, bộ phận tham mưu cho Chủ tịch UBND xã trong công tác đăng ký, quản lý hộ tịch và công tác chứng thực các hợp đồng, giao dịch chưa chủ động, tích cực nghiên cứu các quy định pháp luật về lĩnh vực được phân công. Công chức tư pháp hộ tịch chưa thực hiện tốt việc kiểm tra hồ sơ ban đầu, quy trình, thủ tục thực hiện không đúng nên còn thiếu sót trong việc hướng dẫn, yêu cầu người dân bổ sung các loại giấy tờ có liên quan theo đúng quy định pháp luật.

2. Kiến nghị:

Căn cứ Luật Thanh tra năm 2010 và các văn bản có liên quan, trên cơ sở kết quả thanh tra, xét tính chất và mức độ các sai phạm; Sở Tư pháp kiến nghị một số nội dung sau:

2.1. Đối với UBND xã Bình Phú

2.1.1. Về công tác đăng ký, quản lý hộ tịch:

- Chủ tịch UBND xã phát huy những ưu điểm đã đạt được và nghiêm túc kiểm điểm, rút kinh nghiệm đối với những sai phạm của bản thân trong công tác đăng ký quản lý hộ tịch và chứng thực hợp đồng giao dịch đã nêu tại phần II kết luận này. Đồng thời tổ chức họp kiểm điểm trách nhiệm đối với từng công chức, bộ phận có liên quan, nhằm phân tích đánh giá nguyên nhân đề ra biện pháp khắc phục triệt để những sai phạm đã nêu tại Kết luận này;

- Đối với những sai phạm có thể khắc phục được như thiếu tài liệu trong hồ sơ lưu, thiếu thông tin khi cập nhật vào sổ theo dõi..., đề nghị Chủ tịch UBND xã chỉ đạo công chức tư pháp hộ tịch bổ sung, khắc phục theo đúng quy định của Luật Hộ tịch và Nghị định số 23/2015/NĐ-CP về cấp bản sao từ sổ gốc, chứng thực bản sao từ bản chính, chứng thực chữ ký và chứng thực hợp đồng giao dịch;

- Đề thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực đăng ký và quản lý hộ tịch ở địa phương, chủ tịch UBND xã và bộ phận công chức tư pháp hộ tịch xã nghiên cứu, nắm vững các quy định của Luật Hộ tịch năm 2014, Nghị định số 23/2015/NĐ-CP về cấp bản sao từ sổ gốc, chứng thực bản sao từ bản chính, chứng thực chữ ký và chứng thực hợp đồng giao dịch và các văn bản hướng dẫn để giải quyết các yêu cầu của công dân được nhanh chóng, chính xác, đúng quy định của pháp luật;

- Công chức tư pháp hộ tịch xã cần chủ động liên hệ với kỹ thuật viên đơn vị cung cấp phần mềm hộ tịch nhằm củng cố kỹ năng sử dụng phần mềm và được sự hỗ trợ kịp thời những lỗi phần mềm trong quá trình thực thi nhiệm vụ. Đồng thời cập nhật toàn bộ dữ liệu hộ tịch của những năm trước vào hệ thống thông tin quản lý hộ tịch điện tử đáp ứng được yêu cầu xây dựng cơ sở dữ liệu hộ tịch điện tử để quản lý trong phạm vi cả nước.

2.1.2. Về công tác chứng thực:

- Đề nghị Chủ tịch UBND xã có Văn bản đến các ngân hàng có giao dịch với người dân của địa phương yêu cầu cung cấp giấy đăng ký mẫu dấu và chữ ký người có thẩm quyền của ngân hàng cho bộ phận Tư pháp theo đúng quy định tại Khoản 3, Điều 36 Nghị định số 23/2015/NĐ-CP về cấp bản sao từ sổ gốc, chứng thực bản sao từ bản chính, chứng thực chữ ký và chứng thực hợp đồng giao dịch

- Khi thực hiện chứng thực hợp đồng giao dịch Hồ sơ lưu phải được lưu đầy đủ các loại tài liệu theo quy định tại Điều 36 Nghị định số 23/2015/NĐ-CP về cấp bản sao từ sổ gốc, chứng thực bản sao từ bản chính, chứng thực chữ ký và chứng thực hợp đồng giao dịch. Bên cạnh đó, tùy vào đối tượng tài sản tham gia giao dịch, ngoài việc tuân thủ các quy định tại Nghị định số 23/2015/NĐ-CP và Thông tư số 20/2015/TT-BTP ngày 29/12/2015 của Bộ Tư pháp quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Nghị định số 23/2015/NĐ-CP; các bên tham gia giao dịch và cơ quan có thẩm quyền chứng thực cần phải tuân thủ các quy định của Bộ luật Dân sự năm 2015, Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014, Luật Đất đai năm 2013; Luật Nhà ở năm 2014 và các văn bản quy phạm pháp luật khác có liên quan tương ứng với từng đối tượng tài sản giao dịch.

2.2. Đối với Phòng Tư pháp huyện Bình Sơn

Đề nghị Phòng Tư pháp huyện Bình Sơn tăng cường công tác kiểm tra, hướng dẫn, hỗ trợ về chuyên môn, nghiệp vụ cho công chức tư pháp hộ tịch cấp xã; có biện pháp, hình thức tuyên truyền rộng rãi, đạt hiệu quả hơn cho Nhân dân trên địa bàn huyện, nhằm nâng cao ý thức chấp hành các quy định pháp luật của người dân, góp phần nâng cao chất lượng công tác tư pháp địa phương.

Tăng cường kiểm tra, giám sát, đôn đốc, hướng dẫn cho UBND các xã trong công tác cập nhật dữ liệu hộ tịch của những năm trước vào hệ thống thông tin quản lý hộ tịch điện tử, đáp ứng được yêu cầu xây dựng cơ sở dữ liệu hộ tịch điện tử để quản lý trong phạm vi cả nước, tạo nhiều thuận lợi cho công tác đăng

ký và quản lý hộ tịch, đặc biệt trong việc thống kê, tra cứu hộ tịch một cách nhanh chóng, kịp thời, phục vụ đắc lực cho việc xây dựng, hoạch định chính sách phát triển kinh tế - xã hội, cũng như phúc đáp yêu cầu của người dân.

3. Tổ chức thực hiện:

Yêu cầu Chủ tịch UBND xã Bình Phú, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi tổ chức niêm yết công khai Kết luận thanh tra tại trụ sở UBND xã trong 15 ngày liên tục theo quy định tại Điểm b Khoản 3 Điều 46 Nghị định số 86/2011/NĐ-CP ngày 22/9/2011 của Chính phủ. Trong thời hạn 30 ngày, kết quả thực hiện Kết luận thanh tra phải báo cáo về Sở Tư pháp (qua Thanh tra Sở) để theo dõi, kiểm tra, đôn đốc theo quy định tại Nghị định số 33/2015/NĐ-CP ngày 27/3/2015 của Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Thanh tra Bộ;
- Thanh tra tỉnh;
- GD; PGD (Phụ trách HCTP);
- Phòng Tư pháp huyện Bình Sơn;
- UBND xã Bình Phú;
- Công TTĐT Sở;
- Lưu: VT, TTr(qb).

